SOSYAL BİLGİLER

10 soru • 10 net • Tam isabet

DENEME NO:1

6. SINIF

MEB MÜFREDATINA VE ÖĞRENME ÇIKTILARINA UYGUN OLARAK HAZIRLANMIŞTIR.

Adı ve Soyadı .....

Sınıfı / Şubesi .....

Öğrenci Numarası .....

ONUR HOCA İLE

10'DA 10

DENEMELERİ

Yeni ve Özgün Sorularla

1. Öğrenme Alanı: Birlikte Yaşamak

@akmese.onur

www.akmeseonur.com

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Numarası: .....

1

Efe, babaannesinin kendisine hediye ettiği eski, ahşap bir sandığı açar. İçinden dedesinin İstiklal Madalyası taktığı solgun bir fotoğrafı, üzerinde ozanların sözlerinin yazılı olduğu eski bir saz, ninesinin el yazısıyla hazırladığı yöresel yemek tarifleri defteri ve küçük, işlemeli bir seccade çıkar.

Babaannesi, Efe'ye şöyle der:

"Bak Efe, bu sandığın içindekiler sadece eski eşyalar değil, bizim kim olduğumuzun birer parçasıdır. Bizi birbirimize bağlayan görünmez iplerdir. O fotoğraf tarihimizi, saz dilimizi ve sanatımızı, bu defter geleneklerimizi, seccade ise inançlarımızı anlatır. Bunların hepsi bir araya gelince bizi 'biz' yapar."

Efe'nin babaannesinin sandıktaki eşyaları tanımlarken kullandığı *"bizi birbirimize bağlayan görünmez ipler"* ifadesi, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle <u>en iyi</u> açıklanır?

A) Toplumsal kurallar
B) Ekonomik faaliyetler
C) Kültürel bağlar
D) Bireysel beceriler

2

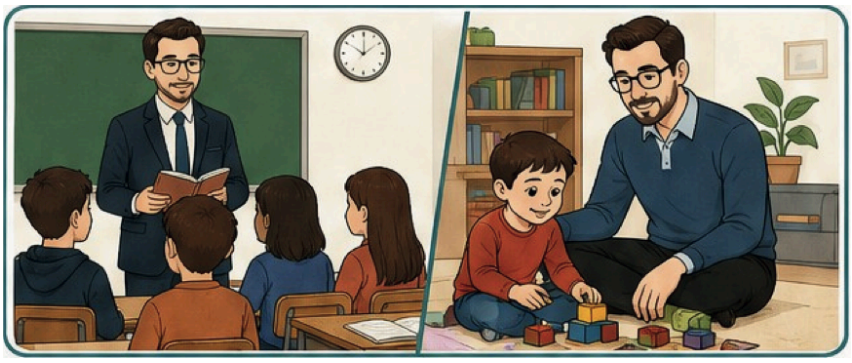
Anadolu'nun küçük bir kasabasında kilim dokuyan Fatma Usta, tezgâhındaki desenleri incelerken yanına gelen bir turiste şunları söyler:

"Biz kilime sadece iplik bağlamayız; derdimizi, duamızı bağlarız. Bak, şu gördüğün yıldız desenini tarlalarımızın bereketli olması dileğiyle dokudum. Şu kuş deseninde gurbetteki evladımıza duyduğumuz hasreti anlattım. Elibelinde motifinde ise aileyi ayakta tutan annenin gücünü yansıttım. Ben bu kilimi dokurken aslında torunlarıma kim olduğumuzu anlatıyorum."

Fatma Usta'nın bu açıklamasına göre geleneksel el sanatlarımızın millî kültürümüzdeki işleviyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Geleneksel sanatların temel amacı, sadece evleri süslemek ve estetik bir görünüm sağlamaktır.
B) Sanat eserleri, toplumun duygularını, inançlarını ve değerlerini yansıtan sözsüz bir iletişim aracıdır.
C) El sanatları, yalnızca ticari gelir elde etmek ve usta-çırak ilişkisini sürdürmek için yapılan bir uğraştır.
D) Kültürel ögeler, zaman içinde asıl anlamlarını tamamen yitirerek bütünüyle yeni anlamlar kazanır.

3

Sosyal bilgiler öğretmeni Onur Bey, oğlu Uğur'un da öğretmenidir. Onur Bey, okulda oğlu Uğur'a diğer öğrencilerden farksız davranır ve ders içi performansını tarafsız bir şekilde değerlendirir. Okul bittikten sonra eve gittiklerinde ise babalık rolünün gerektirdiği davranışları sergiler; onunla oyunlar oynar, dertlerini dinler ve bir ebeveyn olarak sorumluluklarını yerine getirir. Uğur da okulda Onur Bey'e "öğretmenim", evde ise "baba" diyerek bu duruma uyum sağlamıştır.

Yukarıda anlatılan duruma göre Onur Bey ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Sahip olduğu rollerin gerektirdiği davranışları birbirine karıştırmamaktadır.

B) Öğretmenlik rolünü, babalık rolünden daha çok önemsemektedir.

C) Oğlu Uğur'a karşı sorumluluklarını yerine getirmekte zorlanmaktadır.

D) Rollerinin beklentileri birbirine ters düştüğü için rol karmaşası yaşamaktadır.

4

Bir çevre bilimcinin gıda israfına ilişkin açıklaması şöyledir:

> *"Bazı marketler, şekli bozuk, eğri büğrü veya rengi soluk olan ancak yenilebilir durumdaki sebze ve meyveleri raflarına koymadan çöpe atmaktadır. Sorun sadece bu gıdaların tüketilememesi değildir. Çöplüklere dökülen yiyecekler, oksijensiz ortamda çürürken güçlü bir sera gazı olan metanın açığa çıkmasına neden olur. Yani israf ettiğimiz gıdalar, sadece besin kaybı anlamına gelmez; gezegenimizin daha fazla ısınmasına da katkıda bulunur."*

Bu açıklamaya göre gıda israfının yol açtığı sonuçlarla ilgili ulaşılabilecek <u>en kapsamlı</u> yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gıda israfı, taze tarım ürünlerinin fiyatlarını artırarak ülke ekonomisine ciddi boyutlarda zarar vermektedir.

B) Görünümü düzgün olmayan ürünlerin tüketilmesi, uzun vadede insan sağlığı açısından büyük risk taşımaktadır.

C) Marketlerin sebzeleri çöpe atması, bu ürünlerin yetiştiği tarım alanlarının zamanla verimsizleşmesine neden olmaktadır.

D) İsraf edilen gıdalar sadece bir besin kaybı değil, aynı zamanda küresel ısınmayı hızlandıran bir çevre sorunudur.

5 Millî Mücadele yıllarındaki dayanışmayı anlatmak amacıyla hazırlanan aşağıdaki temsili günlükte, Kastamonu'dan Ankara'ya cephane taşıyan bir kafiledeki Zehra Nine'nin yaşadıkları aktarılmıştır:

"Ayaz iliklerimize işliyor. Kağnının tekerleği kırıldığında köyün demircisi kendi evinde kullanacağı demiri getirip tekerleği onardı. Bebeklerimiz üşüyor ama cephedeki evlatlarımız silahsız kalırsa memleket üşür. Komşu köyden gelen kadınlarla sırt sırta verdik, yola devam ediyoruz."

Bu olayda insanları zorlu doğa koşullarına rağmen bir arada tutan ve harekete geçiren temel güç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yöresel seyahat âdetlerini yaşatmak için zorlu doğa koşullarına birlikte meydan okumaları

B) Vatanın bağımsızlığı için bireysel çıkarlarını bir kenara bırakarak toplumsal dayanışma göstermeleri

C) Farklı inançlara sahip insanlarla bir araya gelerek toplumdaki hoşgörü ortamını güçlendirmeleri

D) Ekonomik zorlukları aşmak için bölgesel yardımlaşma sandıkları kurarak birlikte hareket etmeleri

6 Aşağıda, bir kültürel bağın dört temel özelliği verilmiştir.

Kültürel değerlerin ve toplumsal belleğin nesilden nesile aktarılmasını sağlar.

Türkü, ninni, destan ve atasözü gibi edebî ürünlerin temelini oluşturur.

Milleti oluşturan bireyler arasında ortak duygu ve düşünce birliği oluşturur.

İnsanların anlaşmasını ve ortak bir kültür çevresinde buluşmasını sağlar.

Bu özellikler aşağıdaki kültürel bağlardan hangisine aittir?

A) Dil

B) Din

C) Tarih

D) Gelenek ve görenek

7

Köklerimiz Bir, Dallarımız Çok

Bir ormanın içinde binlerce ağaç,
Rüzgâr esince birbirine yaslanır.
Kökleri toprakta el ele tutuşur,
Dalları gökyüzünde umutlanır.
Yaprak yaprak çoğalır sevgimiz,
Fırtına gelse de yıkılmaz kökümüz.
Birlikte büyür, birlikte direniriz,
Biz orman gibi güçlü bir bütünüz.

Onur Akmeşe

Bu şiirde vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlar toplum yaşamında başkalarının desteği olmadan daha güçlü olabilir.

B) Toplumun gelişmesi, bireylerin yalnızca kendi başarılarına odaklanmasına bağlıdır.

C) Birlik ve dayanışma içinde hareket eden toplumlar, zorluklar karşısında daha güçlü olur.

D) Yardımlaşma ve dayanışmaya yalnızca büyük felaketlerin yaşandığı dönemlerde ihtiyaç duyulur.

8

Toplumsal Birliğin Tarifi

"Bu tarif, nesiller boyu denenmiş ve milletimizi bir arada tutan en lezzetli formüldür."

Malzemeler:
- Bolca vatan sevgisi
- Bir tutam gelenek ve görenek
- Bir avuç tarih bilinci
- Göz kararı hoşgörü ve saygı
- Yeteri kadar dayanışma ruhu
- Bir kaşık bencillik

Yapılışı:
Tüm malzemeleri "millî kültür" tenceresinde karıştırın. Birlik ve beraberlik ruhuyla, kısık ateşte sürekli pişirin.

Bu tarifte yer alan malzemelerden hangisinin, tarifin amacına ve ruhuna aykırı olduğu söylenebilir?

A) Tarih bilinci
B) Bencillik
C) Dayanışma ruhu
D) Gelenek ve görenek

9

Arda, okul bahçesinde çok amaçlı kullanılan bir kimlik kartı bulur. Kartın ön ve arka yüzünü incelediğinde kartın sahibi Zeynep hakkında bazı çıkarımlar yapar.

Kartın Üzerindeki Bilgiler

Ön yüz

- **Kurum:** Atatürk Ortaokulu
- **Adı soyadı:** Zeynep Kaya
- **Rolü:** Öğrenci
- **Ek bilgi:** Okul satranç kulübü üyesi

Arka yüz

Şehir kütüphanesi üyeliği

İndirimli toplu taşıma kartı

Acil durumda ulaşılacak kişi: Ali Kaya (babası)

Verilenlere göre Arda'nın, Zeynep hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisini yapması <u>beklenmez</u>?

A) Birden fazla sosyal gruba üyedir.
B) Aile grubunun bir üyesidir.
C) Tüm sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmektedir.
D) Toplu taşımada indirimden yararlanma hakkı vardır.

10

Osmanlı dönemindeki salgın önlemlerini anlatmak amacıyla hazırlanan temsili bir metinde şu kurallara yer verilmiştir:

"Hastalığın görüldüğü bölgelerden gelen ticaret ve yolcu gemileri, doğrudan İstanbul limanlarına yanaşamayacaktır. Gemideki yolcular, şehirden uzakta belirlenen yerlerde bir süre bekletilecektir. Bu süre boyunca sağlık durumları izlenecek ve gerekli kontrollerin ardından şehre girişlerine izin verilecektir."

Bu uygulama, Kovid-19 salgınındaki önlemlerle karşılaştırıldığında <u>temel</u> amacının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Yeni aşı geliştirme çalışmalarını şehirden uzaktaki güvenli bölgelerde yürütmek
B) Hastalığın tedavisinde kullanılacak ilaçları vatandaşlara adil ve ücretsiz dağıtmak
C) Ekonomik zorluk çeken halkın bağışıklığını güçlendirmek için gıda yardımı yapmak
D) Hastalığın dışarıdan gelerek toplum içinde yayılmasını karantina yoluyla önlemek

Test bitti. Cevaplarını kontrol etmeyi unutma! Başarılar dilerim.

CEVAP ANAHTARI

Sosyal Bilgiler • 6. Sınıf • Deneme No: 1

www.akmeseonur.com @akmese.onur YouTube: Onur Akmeşe

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	B	A	D	B	A	C	B	C	D

Konular: 1. Öğrenme Alanı: Birlikte Yaşamak

1. C) Kültürel bağlar
Sandıktaki eşyalar; tarih, dil, sanat, gelenek ve inanç gibi ortak kültürel unsurları temsil etmektedir. Bu unsurlar, insanları birbirine bağlayarak ortak kimliğin oluşmasına katkı sağlar.

2. B) Sanat eserlerinin duygu, inanç ve değerleri yansıtması
Fatma Usta, kilimdeki motiflerle dileklerini, özlemlerini ve aileye verdiği değeri anlatmaktadır. Bu nedenle geleneksel el sanatları, kültürel değerleri yansıtan ve sonraki kuşaklara aktaran bir iletişim aracıdır.

3. A) Rollerinin gerektirdiği davranışları birbirine karıştırmaması
Onur Bey, okulda öğretmenlik rolüne uygun biçimde tarafsız davranırken evde babalık sorumluluklarını yerine getirmektedir. Bu durum, bulunduğu ortama göre rollerinin gerektirdiği davranışları sergilediğini gösterir.

4. D) Gıda israfının küresel ısınmayı hızlandıran bir çevre sorunu olması
Metinde, çöpe atılan gıdaların besin kaybına yol açmasının yanında metan gazının oluşmasına da neden olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle gıda israfı, hem kaynakların boşa harcanması hem de küresel ısınmaya katkısı bakımından değerlendirilmelidir.

5. B) Bağımsızlık için toplumsal dayanışma gösterilmesi
Kafiledeki insanlar ve demirci, kendi ihtiyaçlarından fedakârlık ederek cepheye cephane ulaştırmaya çalışmaktadır. Onları ortak amaç etrafında birleştiren güç, vatan sevgisi ve bağımsızlık için gösterdikleri dayanışmadır.

6. A) Dil
Dil, insanların anlaşmasını sağlarken kültürel değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasına da aracılık eder. Türkü, ninni, destan ve atasözü gibi ürünlerin oluşmasında ve yaşatılmasında temel bir yere sahiptir.

7. C) Birlik ve dayanışmanın toplumu güçlendirmesi
Şiirde ağaçların birbirine yaslanması ve fırtınaya birlikte direnmesi, toplumsal dayanışmayı simgelemektedir. İnsanların birlik içinde hareket etmesi, zorluklar karşısında daha güçlü olmalarını sağlar.

8. B) Bencillik
Bencillik, kişinin başkalarının ihtiyaçlarını önemsemeden yalnızca kendi çıkarlarını düşünmesidir. Bu tutum, tarifte vurgulanan paylaşma, dayanışma ve toplumsal birlik anlayışına aykırıdır.

9. C) Tüm sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmektedir.
Karttaki bilgiler, Zeynep'in üyesi olduğu gruplar ve bazı hakları hakkında bilgi verir. Ancak bu bilgilerden bütün sorumluluklarını eksiksiz yerine getirdiği sonucuna ulaşılamaz.

10. D) Hastalığın yayılmasını karantina yoluyla önlemek
Yolcuların şehre girmeden önce belirli bir süre ayrı bir yerde bekletilmesi, karantina uygulamasına örnektir. Amaç, hastalığın toplumun diğer üyelerine bulaşma riskini azaltmaktır.